

Politika a „pravdivost“

Základní problém významu „pravdy“ a „pravdivosti“ v politice se týká napětí a často konfliktu mezi zjišťováním „pravdy“ a politickým rozhodováním. Jak se často říká, o pravdě se nehlasuje; naproti tomu v politice jsou důležité názory, představy a přání lidí. V demokracii se tyto představy a přání respektují ve volbách; a jak je již odedávna známo, v každé společnosti je těch, kdo jsou pro hledání pravdy a pravdivosti relativně kompetentní, mnohem méně než těch ostatních, kteří se ve srovnání se „znalci“ jeví jako „neznalí“ a „nevědomí“. Mnoho podvodných aktivit počítá s nedostatečnou orientovaností a informovaností většiny občanů a útočí na jejich názory, představy a přání i mimo volební čas. Všude totiž, kde je třeba odhadovat možnosti, které sice nejsou momentálně k dispozici, ale které se nám otevřenou (nebo naopak uzvařenou) díky tomu či onomu našemu správnému (nebo nesprávnému) rozhodnutí, záleží nejenom na nás, ale také na mnoha dalších nejen „objektivních okolnostech“, nýbrž i na rozhodnutí mnoha dalších lidí. Mimořádně významná je tato skutečnost právě v politice. A protože z budoucnosti nepřichází jen „to pravé“, nýbrž také mnoho „nepravých“ rozhodnutí, a to jak našich vlastních, tak rozhodnutí mnoha dalších lidí, znamená „pravdivost“ něco bytostně odlišného od toho, jak se tradičně vymezovala „pravda“ a „pravdivost“ jako adekvace (nebo korespondence atd.), tj. závislost na tom, co „jest“.

(Písek, 120701-2.)